

Gdańsk, 16.03.2026

Prof. dr hab. Leszek Skrla,
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna wokalistyka

Recenzja Pracy Doktorskiej **Mgr Fucai Li**

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie - Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 07.01.2026 roku, zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z dnia 20.07.2018 roku. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023. Poz. 742 z późn. zm.)

Recenzja w postępowaniu o nadanie stopnia doktora w dyscyplinie sztuki muzyczne

Do nadesłanego mi pisma sygnowanego datą 07.01.2026 roku, informującego o wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej **Pana mgra Fucai Li pod tytułem „Portret muzyczny i psychologiczny partii Oniegina – na podstawie tytułowej postaci z opery *Eugeniusz Oniegin* P. Czajkowskiego”** zostało dołączone: dzieło artystyczne i opis dzieła artystycznego w postaci pracy doktorskiej.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgra Fucai Li pt. **„Portret muzyczny i psychologiczny partii Oniegina – na podstawie tytułowej postaci z opery *Eugeniusz Oniegin* P. Czajkowskiego”** złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu. Nagrania dokonano w czasie jednej sesji nagraniowej w dniu 21.06.24r w Studio S2 Polskiego Radia w Warszawie. Reżyserem nagrania była Magdalena Natalia Więśław. Artyście towarzyszył akompaniator: Mischa Kozłowski. Nadto w rejestracji nagrania wzięły udział następujące osoby: Justyna Samborska-sopran, Zuzanna Nalewajek-mezzosopran, Zihao Mai-tenor. Przedstawione do oceny nagranie zawiera 8 pozycji, które wyodrębnione zostały z zapisu całej opery na potrzeby nagrania:

1. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin,
- kwartet z I aktu opery
2. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin,
- aria Oniegina “Wy mnie pisali”
3. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin,
- mazurek i scena “Ty nie tancujesz, Lenski”
4. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin,
- scena końcowa I aktu, kwartet “W waszym domu”
5. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin,
- kwartet i duet „Wragi, wragi”
6. P. Czajkowski – Eugeniusz Czajkowski,
- arioso Oniegina „I zdjes mnie skuszna”
7. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin.
- arioso Oniegina „Urzel, ta samaja Tatiana”
8. P. Czajkowski – Eugeniusz Oniegin
- duet końcowy Tatiany i Oniegina

Nagranie dostarczone do oceny zostało dobrze skompilowane dla potrzeb pracy doktorskiej przeto przyjęło formę prezentacji koncertowej złożonej głównie z wybranych fragmentów opery Piotra Czajkowskiego gdzie postać Oniegina ma pierwszoplanowe znaczenie zarówno w warstwie wokalne jak i dramaturgicznej. W zaprezentowanym dziele artystycznym kandydat ukazał przede wszystkim możliwości swojego głosu o ciekawym, męsko prowadzonym barytonie i miłe brzmiącej estetyce dźwięku. Artysta dysponuje odpowiednią miękkością i elastycznością potrzebną do kreowania ról amantów operowych. Przyjemnie operuje głosem i używa dobrze kontrolowanych technik agogiczno-dynamicznych. Dobra technika appoggio, wyrazista interpretacja sprawiają, że w odbiorze młody artysta wydobywa moc ekspresji i właściwe środki do wyrażania złożonych emocji, które zawiera dzieło operowe Piotra Czajkowskiego. Słuchając nagrania dołączonego do pracy, miałem wrażenie jakby solista próbował czarować nas swoim głosem, choć nie zawsze się to udawało!?! Mimo świadomej i dobrze kontrolowanej emocji, która miała bezpośredni wpływ

na osiągnięcie swobody wokalne, nadto dodając momentami iście żarliwą interpretację wykonywanych utworów artysta nie ustrzegł się drobnych błędów intonacyjnych i artykulacyjnych. Ponadto muszę zwrócić uwagę na niesatysfakcjonującą dbałość w wymowie języka rosyjskiego. Mam także pewne zastrzeżenia co do jakości atakowanych wysokich dźwięków. Zbyt leniwie atakowane dźwięki w wyższej tessiturze zaczynają się chwiać i wchodzić w mało przyjemną wibrację. Głos barytonu Fucai Li moim zdaniem najlepiej i najbardziej naturalnie zabrzmiał w duecie z Leńskim z II aktu opery oraz w ostatniej odsłonie dzieła. Zwłaszcza w końcowej scenie dzieła artystycznego słycać było nieskrępowany i pełen swobody zaśpiew solisty. Frazy kształowane były bez skrępowania wokálnego z pełną świadomością dramaturgicznego przekazu. Budowanie czytelnej i wyrazistej interpretacji nie należy do rzeczy prostych i oczywistych. Wymaga od śpiewaka nie tylko doskonałej znajomości tekstu muzycznego ale przede wszystkim ogromnej wrażliwości i wyczucia stylu, wreszcie smaku oraz wysublimowanej intuicji wokalne. W tym względzie Fucai Li ma sporo do zaproponowania a każda odsłona artystycznej prezentacji wrażliwemu i wyrobionemu słuchaczowi przynieść powinna niekłamaną satysfakcję i radość w odbiorze. Gdy jeszcze pogłębi swoją interpretację poprawiając fonetykę języka rosyjskiego i popracuje nad udoskonaleniem swojego warsztatu wokálnego, zwiększy tym samym atrakcyjność przekazu a propozycja dzieła artystycznego zasłużywać będzie na większą uwagę i słuszną w tym względzie aprobatę. Temat podjęty w pracy jest interesujący, także tezy i ciekawie stawiane pytania prowokują do polemiki, naddto narracja przekazu zda się umiejętnie przeprowadzona a cele osiągnięte. Część opisowa dzieła została dobrze opracowana tak pod względem redakcyjnym jak i merytorycznym. Konstrukcja pracy jest logiczna i prawidłowo przemyślana. Widać wyraźne usystematyzowanie wiedzy dotyczącej specyfikacji głosu barytonowego oraz genezy omawianych fragmentów opery wraz z opisem wizji muzycznej kompozytora. Poruszane są istotne aspekty rozwoju i tradycji wykonawczej partii Oniegina zawartej w dziele artystycznym. Autor wykorzystał metodę analizy czynników historycznych i społecznych właściwych dla uformowania się typu wykonawczego wraz z kształtowanym kierunkiem rozwoju scenicznego dla całej partii wokalne. Na podstawie istniejących źródeł dokonał przykładowej analizy porównawczej, pozwalającej na zbadanie podobieństw i różnic między uznanym za tradycyjne a własnym wykonaniem partii Oniegina. Trafnym zabiegiem w pracy są analizy poszczególnych przykładów śpiewanych arii i ansambli z opery wsparte o porównania dotyczące artykulacji, frazowania, dynamiki, tessitury i muzycznej narracji. Pan mgr Fucai Li po wyważonym wprowadzeniu i krótkiej charakterystyce każdego z fragmentów opery, naświetla i ukazuje problemy a następnie ich rozwiązanie w oparciu o dobrane środki

muzycznej narracji i ogólnego podsumowania. Omawiana praca doktorska zawiera wstęp, sześć rozdziałów, konkludujące wnioski i zakończenie a także bogatą bibliografię, na którą składają się źródła i fachowa literatura obcojęzyczna. Wstęp przybliży cel, uzasadnienie wyboru tematu i założenia pracy, w której mgr Fucai Li zamierza przeprowadzić analizę porównawczą warsztatu muzycznego wybranych fragmentów opery Czajkowskiego z punktu widzenia dramaturgii i wybranych elementów, wskazując na wyzwania wokalne i trudność partii wokalne. Przybliży cechy stylu i założenia kompozytora ukazując specyfikację warstwy muzycznej nacechowanej liryzmem postaci i dramatem człowieka odrzuconego czy „zbędnego” zarazem! W opisie interpretacji wskazuje łączące podobieństwa, jak też dzielące ich niekiedy różnice. W kolejnych rozdziałach autor szczegółowo objaśnia tło, znaczenie i status badań, a także elementy wyzwań muzycznych związanych z wybranym tematem. Najważniejszą wartością użytkową badań jest doskonalenie umiejętności praktycznych z punktu widzenia estetyki dźwiękowej i dostarczanych słuchaczowi wrażeń. Praca niniejsza, dzięki zdobytej wiedzy i doświadczeniu stworzy podwaliny do zajmowania się dydaktyką wokalną w Chinach do czego sięprzyszły doktorant intensywnie przygotowuje. W swojej pracy i w kolejnych rozdziałach doktorant przybliży i omawia cechy podobieństwa w kreacji poprzez pryzmat własnych doświadczeń scenicznych wraz z dokładną charakterystyką wykonawczą poszczególnych fragmentów dla lepszego zrozumienia złożoności roli zagubionego arystokraty. Dokonuje przykładowej analizy porównawczej form teatralnych i zachowań scenicznych dla pogłębienia wyrazu postaci Eugeniusza Oniegina. Opisuje kontekst dramaturgiczny tworzenia interpretacji wokalne, skupiając się także na tradycjach wykonawczych. W czytelny sposób przybliży zarys dramatyczny każdej ze scen poddając drobiazgową weryfikacji każdego z elementów wokalne interpretacji w prowadzeniu postaci Oniegina w operowym dziele Piotra Czajkowskiego. W ciekawym ujęciu dokonuje interesującej analizy muzycznej, przeprowadzając podział i klasyfikację kolejno omawianych fragmentów partii z jednoczesnym uwypukleniem historycznego tła. Opisuje katalog i znaczenie poszczególnych motywów muzycznych, które mają bezpośrednio wyrażać określone treści i emocje w interpretacji śpiewaka. Zastosowanie omawianej techniki motywów, trafnie charakteryzuje nie tylko postacie występujące w dziele, ale i zachodzące sytuacje, tym samym pozwala usystematyzować praktykę wykonawczą w czytelne i spójne dzieło. Zrozumienie postawy i roli w jaką wcielić się należy w poszczególnych scenach, stanowi klucz do istotnych przesłanek, które mogą pomóc śpiewakowi nacechować interpretację tak, by znaleźć on mógł przekonujący obraz do wykreowania właściwej i czytelnej wizji artystycznej. Analiza wybranych fragmentów dotyczących partii Oniegina,

której dokonał Fucai Li w efekcie pozwoliła osiągnąć zamierzony cel swojej pracy co przełożyło się na ostateczny kształt i wyraźny przekaz nacechowany troską i wizją przyszłego pedagoga śpiewu. W zakończeniu pracy magister Fucai Li podsumowuje raz jeszcze jej cele i założenia, doprowadzając do celnych spostrzeżeń i interesujących konkluzji. Reasumując wartość przekazu i efekt procesu badawczego, który został przeprowadzony w niniejszej pracy, mogę stwierdzić, iż podjęty temat w znaczącym stopniu przybliży przyszłym adeptom sztuki wokalnejszej muzyczną wizję i praktyczną wiedzę wykonawczą partii Oniegina w operze Piotra Czajkowskiego. Partia przeznaczona dla głosu baryton liryczny wraz z dokładną analizą muzyczną pozwala na wszechstronne zrozumienie charakteru roli, złożonych cech muzycznych i znaczenia postaci w dziele operowym jako podstawę wokálnego przygotowania do właściwego wykonania, tym samym w wielu aspektach uzupełnia ogólną wiedzę muzyczną.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgr Fucai Li, na którą składają się: dzieło artystyczne płyta CD i jej opis, stanowi według mojej oceny ciekawą formę przekazu, jak też udaną próbę znalezienia odpowiedzi na tezę zawartą w temacie pracy. Stwierdzam zatem, że materiał naukowy, cenne spostrzeżenia, własne przemyślenia i analiza dotycząca wykonywanych utworów, stanowią niemały wkład w dziedzinę sztuki muzycznej-wokalistyka. Doktorant wniósł w obszar fascynacji muzycznej osobiste, poparte trafnymi wnioskami, spojrzenie na styl i technikę głosu a jego osobiste przemyślenia złożyły się na ostateczny kształt dzieła jaki mu nadał. W taki sposób omawiane dzieło i praca istotnie przybliżają poprzez swoją formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną sferę konkretnej wizji rozszerzania wiedzy nie tylko wokalnejszej, ale ogólnomuzycznej. Uznaję tym samym, że Pan mgr Fucai Li potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Konkludując stwierdzam że: Pracę doktorską Pana Fucai Li oceniam jako odpowiadającą wymaganiom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 z póź. zm.) Wnoszę tym samym o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

Prof. dr hab. Leszek Skiba

